

2023-06-19

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona
Boverkets ärendenummer: 2787/2022

Yttrande på Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan; med konsekvensutredning.

Upplägg

Bygg- och miljönämnden är en gemensam nämnd med förvaltning för kommunerna Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora (även benämnd) Samhällsbyggnad Bergslagen) som ansvarar för översiktsplanering. I anledning av detta är grunden för yttrandet gemensamt för samverkanskommunerna Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora men där respektive medlemskommun givits möjlighet att göra tillägg, strykningar eller ändringar. Denna handling utgör Ljusnarsbergs kommuns yttrande.

För att redovisningen av synpunkterna på Boverkets förslag skall bli tydligt för mottagaren, följer redovisningen den rubriksättningen som återfinns i remissen.

Yttrande

Övergripande synpunkter:

Det är av yttersta vikt att finansieringsprincipen tillämpas i samband med införande av föreskrifter rörande översiktsplaner. Den senaste tidens allmänna pålagor på kommunerna från staten utan att finansieringsprincipen respekteras är inte acceptabelt. Utifrån den aspekten är det mycket oroande att Boverket föreslår föreskrifter som ytterligare ökar kommunernas arbetsbördor och kostnader, detta utan ekonomisk ersättning från staten.

För att en digital samhällsbyggnadsprocess skall kunna komma till stånd är det av yttersta vikt att kommuner, myndigheter och staten gemensamt verkar för att digitala underlag tas fram. Det arbete som Boverket gör i och med framtagandet av digital ÖP-modell samt detta förslag till föreskrifter, är i likhet med Lantmäteriets arbete med en digital samhällsbyggnadsprocess är huvudsakligen positivt. Dock har kommunerna har påtagit sig en stor arbetsbörda i digitaliseringsarbetet. Det finns en stor efterfrågan och förväntan på att även länsstyrelser och statliga myndigheter i högre utsträckning tillhandahåller lägesbestämda och digitala planeringsunderlag.

3 kap. Identifikation av översiktsplanens innehåll.

Det behöver tydliggöras hur skillnader mellan översiktsplan, fördjupade översiktsplaner och tematiska fördjupningar förhåller sig till varandra när det kommer till lägesbestämd information. Föreskrifterna behöver tydliggöra och reglera hur en ny plan ska ersätta delar av en äldre plan på ett tydligt sätt. Föreskrifterna för detaljplan är tydliga på denna punkt. En liknande tydlighet är önskvärt för översiktsplaner.

7. Författningskommentarer

Förslag till föreskrifter om översiktsplan.

2 kap. Övergripande bestämmelser.

4§ Skyldigheterna enligt 2 kap. 5 c § plan- och byggförordningen (2011:338) gäller inte i de fall kommunen bedömer att lägesbestämd digital information äventyrar rikets säkerhet.

Det är positivt att Boverket tydliggör paragrafens syfte. Det kan dock finnas behov av att exemplifiera vad det kan handla om för informationstyper som kan riskera rikets säkerhet. Länsstyrelsen och Totalförsvaret bör tillhandhålla tydliga vägledningar och vara stöd för kommunerna i tolkningen.

3 kap. Identifikation av översiktsplanens innehåll.

2 § Tabell 1 Utvecklingsinriktning.

I tabellen beskrivs identifikationen Bebyggelsestruktur som "Utvecklingsinriktning som redovisar prioritering och långsiktig utveckling av bebyggelse på en övergripande nivå". Det går att utläsa en underförstådd andemening om att tillväxt och utbyggnation är en målsättning utifrån hur beskrivningen är formulerad. Många orter och kommuner står inför en befolkningsminskning som innebär behov av att krympa. Är det i sådana fall användningen av "Annan utvecklingsinriktning" kan användas?

§3 Tabell 2 Mark och vattenanvändning.

Det finns många identifikationer och beskrivningar som är snarlika varandra. Till exempel är beskrivningarna för Landsbygd, Jordbruksbygd, Skogsbygd, Stadsnära landsbygd med flera snarlika i sina beskrivningar vilket gör det svårt att avgöra när respektive identifikation bör användas. Det kan vara nödvändigt att tydliggöra definitionen av begrepp som "mindre orter", "mindre samhällen", "spridd bebyggelse". Referensexempel skulle kunna vara ett stöd som förslagsvis Boverket kan vara behjälplig med, i likhet till informationen på Boverkets Kunskapsbank, "Att reglera med detaljplan".

Hur skall identifikationerna "Verksamheter med hög omgivningspåverkan" respektive "Verksamheter med begränsad omgivningspåverkan" tolkas vid utritning? Skall verksamhetsmarken inkludera påverkansområdet eller inte?

Under vilken identifikation faller vattenbruk in?

§ 4 Tabell 3-5, samt §5, tabell 6-11, s 44-48.

Det skulle behöva tydliggöras hur informationen i flera av identifikationerna i ovan angivna tabeller är tänkta att återges. Det förefaller inte vara nödvändigt att informationen anges lägesbestämt, men det kan tydliggöras. Om avsikten är att informationen skall anges lägesbestämt behövs tydligare vägledning.

I och med att den digitala kartplattformen är och kommer vara den huvudsakliga informationsmängden i en digital översiktsplan, ser vi en risk med att information som inte är lägesbestämd riskerar att "förvinna" i textinformation som inte har en direkt koppling till kartan. I de fall det är möjligt att informationen återges även lägesbestämt bör det ske. Går det att vägleda tydligare?

Anders I Andersson
Kanslichef